

Kultur- og likestillingsdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
23/4163-1

Vår ref. (saksnr.):
22/3280 - 16

Saksbeh.:
Bodil Andrine Rake Lystrup

Dato:
08.12.2023

Høring av ny forskrift om omsetning av bøker (boklovforskriften) - høringsuttalelse fra Oslo kommune

Vi viser til hørings sak fra Kultur- og likestillingsdepartementet om ovennevnte. Oslo kommune avgir følgende høringsuttalelse:

I høringsnotatet skriver departementet at bokloven har som mål å legge til rette for at det skapes en mangfoldig litteratur på bokmål, nynorsk og ulike minoritetsspråk, og at denne litteraturen er tilgjengelig for alle i Norge. Folkebibliotekets rolle er å stille til rådighet bredde, kvalitet og aktualitet innen både fag- og skjønnlitteratur for alle som bor i landet. Denne rollen er etter kommunens vurdering ikke vektlagt i boklov eller forskrift.

En likestilling av formater og en mulighet for bibliotekene til å kjøpe eksemplarer av e-bøker og lydbøker, kom ikke med i lovforslaget etter høringsrunden. I forslaget til ny forskrift etterlyser kommunen derfor en synliggjøring av bibliotekenes rolle og en styrking av mulighetene til å bygge digitale samlinger.

Innarbeiding av leveringsplikt av materialet i relevante formater (e-formater i tillegg til papir) er også viktig for folkebibliotekenes mulighet til å oppfylle folkebibliotekloven.

Oslo kommune kommenterer videre på de deler av forskriften som har særlig betydning for bibliotekets virksomhet, nærmere bestemt § 2 og § 4. Disse to paragrafene er viktige for hvilket utvalg av litteratur folkebibliotekene kan tilby innbyggerne.

Til utkast til § 2 Rabatter til bibliotek

I § 2 foreslås det å videreføre bibliotekrabatten. Denne gir forhandlere mulighet til å gi bibliotek inntil 20 prosent rabatt på fastpris. Det er positivt at rabatten videreføres i tråd med gjeldende praksis. Bibliotekrabatten er nødvendig for at bibliotekene skal kunne opprettholde innkjøpet og fortsatt ha en god bredde i samlingene.

Til utkast til § 4 Rabatter ved samtidig salg av ulike formater av samme bok

Høringsforslagets § 4 gir utgivere og forhandlere anledning til å inngå avtaler om rabatter ved samtidig salg av papirformat og digitalt format av samme bok. Dette skal primært gjelde fagbøker for profesjonsmarkedet og lærebøker for høyere utdanning. Oslo kommune mener denne muligheten også må gjelde for folkebibliotekene, og i tillegg omfatte skjønnlitteratur og andre utgivelser for allmenntilgjengelig markedet. Det er ikke folkebibliotekenes rolle å kjøpe inn pensumlitteratur.

I høringsnotatet til bokloven ble det understreket at formater skal likebehandles: «*Departementet anser e-bøker som fullverdige bøker og ser ingen grunn til å forskjellsbehandle e-bøker og fysiske bøker når det gjelder plikten til å levere bøker.*» Denne likebehandlingen må også gjelde for bibliotekene, og omfatte e-bøker og lydbøker innen både fag- og skjønnlitteratur. I dag har ikke bibliotekene mulighet til å kjøpe eksemplarer av digitale bøker, og kan dermed ikke bygge opp digitale samlinger. Folkebibliotekene formidler og forvalter bøker kjøpt inn på innkjøpsordningene. Eksemplarer av e-bøker er også en del av disse ordningene, og bibliotekene har dermed klart en løsning for eksemplarhåndtering. Vi mener det er uheldig at leveringsplikten ble tatt ut av bokloven, og at bibliotekene dermed ikke kan supplere med eksemplarer av e-bøker og lydbøker.

Bibliotekene betaler i dag pr. utlån for e-bøker og lydbøker. Det gjør at formatene ikke er likestilte og at lånerne ikke får det samme tilbudet digitalt som de får av trykte medier. Det er ønskelig at folkebibliotekene kan kjøpe inn - på samme måte som papirformat – noen eksemplarer av e-innhold som er tilgjengelig i en tidsavgrenset periode for noen få lånere av gangen. Folkebibliotekene har langt bedre muligheter til å bygge opp digitale samlinger på engelsk og andre språk enn norsk.

Folkebibliotekene har, i tillegg til sine lovpålagte oppdrag, også en stor betydning for bokbransjen. Gjennom et variert tilbud av tjenester og aktiviteter, skaper folkebibliotekene leseglad og leseglede for alle aldersgrupper.

Vi beklager at høringssvaret kommer noe sent.

Vennlig hilsen

Grete Cecilie Knudsen
seksjonssjef

Bodil Andrine Rake Lystrup
spesialrådgiver